

Z S S S - SINDIKAT UPOKOJENCEV SLOVENIJE

IZJAVA SINDIKATA UPOKOJENCEV SLOVENIJE OB MEDNARODNEM DNEVU STAREJŠIH

V Sindikatu upokojencev Slovenije ob mednarodnem dnevu starejših – 1. oktobru opozarjamo, da sodi odsotnost dolgotrajne oskrbe, socialna izključenost ter izolacija in revščina ter osamljenost v starosti med kršitve človekovih pravic, zato so odgovorni dolžni storiti vse, kar je v njihovi moči, da do njih ne pride. Pri nas se žal z že omenjenimi kršitvami človekovih pravic starejših še vedno pre pogosto srečujemo, kar državi, ki želi biti demokratična in socialna, ni v čast.

Prebivalci in prebivalke Slovenije danes živimo več let, kot smo v preteklosti. Odstotek starejših v družbi pri nas je nekoliko nad povprečjem v Evropski uniji. Ob osamosvojitvi je denimo v Sloveniji živelo samo nekaj ljudi, ki so bili starejši od 100 let, danes pa jih je že preko 380. To kaže, da se življenje prebivalcev Slovenije podaljšuje, kar je posledica višjega življenjskega standarda, ustrežnejših pogojev dela, napredka v medicini in splošnega napredka. Žal pa daljše življenje marsikomu ne prinaša radosti, temveč grenkobo v starosti. Vse preveč je namreč starejših ljudi, ki živijo v revščini ter izključeni iz postopkov odločanja, ki vplivajo na njihove življenjske pogoje in socialne pravice. Zato se pridružujemo pozivu Evropske zveze upokojencev in starejših FERPA, naj države starejšim zagotovijo dostojen življenjski standard in dostojne pokojnine. Prav tako se pridružujemo besedam generalnega sekretarja Združenih narodov ob mednarodnem dnevu starejših Antonia Guterresa, da je treba okrepiti sisteme oskrbe in podpore, ki spoštujejo dostojanstvo starejših in zaposlenih v sistemu dolgotrajne oskrbe.

Njegovemu pozivu bi morali še posebej prisluhniti odločevalci v Sloveniji, kjer imamo ravno s spoštovanjem dostojanstva starejših in kadrov na področju dolgotrajne oskrbe velik problem. Res je, da smo v naši državi po skoraj dveh desetletjih končno dočakali zakon o dolgotrajni oskrbi, ki pa ga sedaj odgovorni uresničujejo prepočasi. Drugo leto naj bi po

zakonu zaživila pravica do dolgotrajne oskrbe na domu in pravica do institucionalnega varstva, vendar že danes zaradi neustrezne plačne politike primanjkuje kadrov za njeno izvajanje. Razprave o zagotavljanju finančnih sredstev in kadrov za dolgotrajno oskrbo so marsikdaj premalo empatične in skrajno žaljive do starejših, tako da se počutijo, kot da so v družbi odveč, čeprav so njihove izkušnje in znanje pomemben gradnik razvoja in napredka.

V Sindikatu upokojencev Slovenije smo že pred leti ob mednarodnem dnevu starejših opozorili na potrebo po izobraževanju in ustreznim nagrajevanjem kadrov za potrebe dolgotrajne oskrbe, vendar so se razmere od takrat do danes samo še poslabšale. Kadrov za izvajanje dolgotrajne oskrbet tako na domu kot v domovih za starejše je vse manj, vse več pa je starejših, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo na domu, kjer želijo ostati, dokler je to le mogoče. Pristojni in odgovorni so dolžni poskrbeti, da bo sistem dolgotrajne oskrbe na domu čim prej zaživel ter da bo dostopen in cenovno sprejemljiv za vse starejše, ki potrebujejo pomoč.

V Sindikatu upokojencev Slovenije apeliramo tudi na socialne partnerje, ki so se pogajali o plačnem sistemu v javnem sektorju, da ne pozabijo na ustrezno nagrajevanje kadrov v sistemu dolgotrajno oskrbe, saj brez tega ta sistem, ki ga bomo prej kot slej potrebovali vsi, ne bo mogel zaživeti.

V Sindikatu upokojencev Slovenije vztrajamo, da odgovorni v odločanje o položaju in pravicah starejših ter njihovi zdravstveni in dolgotrajno oskrbi na vseh ravneh vključujejo starejše po načelu »nič o starejših brez starejših«. Pri sprejemanju odločitev o starejših pa naj bodo vedno v ospredju ljudje in ne kapital ter vzdržnost javnih financ.

Predsednica Sindikata upokojencev Slovenije

Francka Četković

